

תהלים Psalms Chapter 25

א לָדוֹד: אֵלֶיךָ יְהוָה, נַפְשִׁי אֲשָׂא.

1 [A Psalm] of David. Unto Thee, O LORD, do I lift up my soul.

ב אֱלֹהֵי--בְּךָ בִּטַּחְתִּי, אֶל--אֲבוֹשָׁה; אֶל--יַעֲלֹצוּ אוֹיְבֵי לִי.

2 O my God, in Thee have I trusted, let me not be ashamed; let not mine enemies triumph over me.

ג גַּם כָּל-קֹיִיךָ, לֹא יִבְשׁוּ; יִבְשׁוּ, הַבּוֹגְדִים רִיקָם.

3 Yea, none that wait for Thee shall be ashamed; they shall be ashamed that deal treacherously without cause.

ד דַּרְכֶיךָ יְהוָה, הוֹדִיעֵנִי; אַרְחוֹתֶיךָ לִמְדֵנִי.

4 Show me Thy ways, O LORD; teach me Thy paths.

ה הַדְרִיכֵנִי בְּאֱמֶתְךָ, וּלְמִדְנִי-- כִּי-אַתָּה, אֱלֹהֵי יִשְׁעִי; אוֹתָךְ קוֹיֹתִי, כָּל-הַיּוֹם.

5 Guide me in Thy truth, and teach me; for Thou art the God of my salvation; {N} for Thee do I wait all the day.

ו זְכוֹר-רַחֲמֶיךָ יְהוָה, וַחֲסָדֶיךָ: כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה.

6 Remember, O LORD, Thy compassions and Thy mercies; for they have been from of old.

ז חַטָּאוֹת נְעוּרַי, וּפְשָׁעַי-- אֶל-תִּזְכֹּר:

כַּחֲסָדְךָ זְכוֹר-לִי-אַתָּה-- לְמַעַן טוֹבֶךָ יְהוָה.

7 Remember not the sins of my youth, nor my transgressions; {N} according to Thy mercy remember Thou me, for Thy goodness' sake, O LORD.

ח טוֹב-וְיָשָׁר יְהוָה; עַל-כֵּן יוֹרָה חַטָּאִים בְּדַרְךָ.

8 Good and upright is the LORD; therefore doth He instruct sinners in the way.

ט יִדְרֹךְ עֲנוּיִם, בְּמִשְׁפָּט; וַיְלַמֵּד עֲנוּיִם דֶּרֶכּוֹ.

9 He guideth the humble in justice; and He teacheth the humble His way.

י כָּל-אַרְחוֹת יְהוָה, חֶסֶד וְאֱמֶת-- לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ, וְעֵדוּתָיו.

10 All the paths of the LORD are mercy and truth unto such as keep His covenant and His testimonies.

יא לְמַעַן-שְׁמֶךָ יְהוָה; וְסַלַּחְתָּ לַעֲוֹנִי, כִּי רַב-הוּא.

11 For Thy name's sake, O LORD, pardon mine iniquity, for it is great.

יב מִי־זֶה הָאִישׁ, יֵרָא יְהוָה-- יוֹרְנוּ, בְּדֶרֶךְ יִבְחָר.

12 What man is he that feareth the LORD? Him will He instruct in the way that he should choose.

יג נַפְשׁוֹ, בְּטוֹב תָּלִין; וְחָרְעוֹ, יִירַשׁ אֶרֶץ.

13 His soul shall abide in prosperity; and his seed shall inherit the land.

יד סוֹד יְהוָה, לִירְאָיו; וּבְרִיתוֹ, לַהוֹדִיעִם.

14 The counsel of the LORD is with them that fear Him; and His covenant, to make them know it.

טו עֵינַי תָּמִיד, אֶל־יְהוָה: כִּי הוּא־יוֹצִיא מִרְשֶׁת רַגְלִי.

15 Mine eyes are ever toward the LORD; for He will bring forth my feet out of the net.

טז פָּנֶה־אֵלַי וְחַנּוּנִי: כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי.

16 Turn Thee unto me, and be gracious unto me; for I am solitary and afflicted.

יז צָרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ; מִמְּצוּקוֹתַי, הוֹצִיאֵנִי.

17 The troubles of my heart are enlarged; O bring Thou me out of my distresses.

יח רְאֵה עָנְיִי, וְעַמְלִי; וְשֵׂא, לְכָל־חַטָּאוֹתַי.

18 See mine affliction and my travail; and forgive all my sins.

יט רְאֵה־אֵיבֵי כִּי־רַבּוּ; וְשִׁנְאַת חֶמֶס שִׁנְאוּנִי.

19 Consider how many are mine enemies, and the cruel hatred wherewith they hate me.

כ שְׁמֹרָה נַפְשִׁי, וְהַצִּילֵנִי; אַל־אֲבוֹשׁ, כִּי־חָסִיתִי בָךְ.

20 O keep my soul, and deliver me; let me not be ashamed, for I have taken refuge in Thee.

כא תָּם־וְיָשָׁר יִצְרוּנִי: כִּי, קוֹיֶתִיךָ.

21 Let integrity and uprightness preserve me, because I wait for Thee.

כב פְּדֵה אֱלֹהִים, אֶת־יִשְׂרָאֵל-- מִכָּל, צָרוֹתָיו.

22 Redeem Israel, O God, out of all his troubles. {P}

Tears (Psalm 6 and Askenaz Tachanun)

בראשית רבה (וילנא) פרשת ויגש פרשה צג

יב [מד, יד] ויפול על צוארי בנימין אחיו ויבך, וכי שני צוארים היו לו לבנימין אלא
אמר רבי אלעזר בן פדת יוסף ראה ברוח הקודש ששני בית המקדשות עתידין ליבנות
בחלקו של בנימין ועתידין ליחרב, ובנימין בכה על צואריו, ראה שמשכן שילה עתיד
להעשות בחלקו של יוסף ועתיד ליחרב, **ויתן את קולו בבכי, כשם שלא פייס יוסף את**
אחיו אלא בבכיה, כך הקדוש ברוך הוא אינו גואל את ישראל אלא מתוך בכיה,
שנאמר (ירמיה לא) בבכי יבואו ובתחנונים אובילים.

ח בְּבִכֵּי יִבְאוּ, וּבְתַחֲנוּנִים אֹבִילֶם--אֲלֵיכֶם אֶל-נַחֲלֵי מַיִם, בְּדֶרֶךְ יֵשֶׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ:
כִּי-הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב, וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא. {ס}

8 They shall come with weeping, and with supplications will I lead them; I will
cause them to walk by rivers of waters, in a straight way wherein they shall not
stumble; for I am become a father to Israel, and Ephraim is My first-born. **{S}**

Jewish Specialty of Patience
Purim Link

להודיע שכל
קוויך לא יבושו
ולא ייכלמו לנצח
כל החוסים בך.

National & Personal beyond Dovid- Constant Redak approach

רד"ק תהלים פרק כה פסוק ג
גם כל קוויך לא יבושו. לא עלי לבדי אני מבקש שלא אבוש, אלא גם על כל יראי (ג)
שמך שמקוים לך. יבשו הבוגדים ריקם, אבל אותם האנשים שהם בוגדים בי וביראיך
ריקם וחינם, אותם יבושו מסברם, כי אין סברם ובטחונם בך. ובדרש (שו"ט): **גם כל**
קוויך, אלו ישראל. אמר דוד, בשעה שאני עומד בתפלה לפניך, עלי ועל עמך ישראל
אני מתפלל. אל תהי תפילתי מאוסה לפניך, מפני שעני כל ישראל תלויות בי ועיני
תלויות בך, אם אתה שומע תפילתי כאילו שמעת תפלתם

The Shame theme

The Shame Trap & an Incentive for a life of Yirat Hashem

ספר אורחות צדיקים שער הבושה

יש מתבייש אם יימנע מן העבירות, כגון שנהגו אנשי עירו בעבירות ידועות, כגון
להסתכל בנשים וכיוצא בזה משאר העבירות, ומביישים את הנמנע מזה

ומתלוצצים על מי שאינו הולך בדרכיהם - בזה צריך להתחזק לסבול הבושה, וצריך למנוע מן העבירות, אף אם יביישוהו עבור מניעתו. וכן יש מתבייש אם מקיים מצוות שלא נהגו העולם לקיים, והמקיים מצוות שלא נהגו העולם מביישים אותו וצוחקים עליו - כל זה צריך לסבול ולקיים המצוות. ואין להניח שום מצוה עבור הבושה, כי צריך להתבייש לפני הבורא, יתברך, שציוה על המצוות. כי זה דבר ברור, שעבד המלך לא יעזוב מצות המלך, גם אם יסבול בושה גדולה מן העולם השוחקים עליו בעשותו מה שציוהו אדוניו ומי שאינו סובל הבושה במקום המצוה, ומתבייש לעשות המצוה, ועוזב דרך הטוב עבור הבושה, זו הבושה רעה מאד.

R Breur and German Lulav story

HASHEM AS FRIEND, TEACHER & Mentor- DESPERATE Call post Tefilla

שמות פרק לג פסוק יג
וְעֵתָּה אִם־נָא מְצֹאֲתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדַעְנִי נָא אֶת־דִּרְכְּךָ וְאֶדְעָךָ לְמַעַן אֶמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ
וְיָאֵה כִּי עֲמַךְ הִגִּי הַזֶּה

First step is "getting to know" nature (See Psalm 8)

רד"ק תהלים פרק כה פסוק ה
הדריכני באמתך, והוא אמיתת מציאותו. אמר בשאלה ראשונה הודיעני, שהיא (ה) חכמה שיוכל האדם לדעת אותה, והיא חכמת הטבע, וממנה ידע האדם הבורא, כי היא כסולם לידיעת חכמת האלהות, וממנה ידע האדם הבורא, מה שיוכל לדעת והוא גוף, אבל אמיתת מציאותו כמו שתשיג הנפש לא יוכל לדעת בעודו גוף, כמו שאמר (שם פסוק כ): כי לא יראני האדם וחי, לפיכך אמר הדריכני באמתך, כאדם המדריך הנער ללכת מעט מעט עד שירגיל וילך מעצמו. וכן פירוש ולמדני, הרגילני, כמו הדריכני

GENERAL RULES & Specific Applications

Tomer Devora on every desk- The Kabbala of Forgiveness

Moshe Kordovero ; 1522–1570 משה קורדובירו

Acting - not saying

מלבי"ם תהלים פרק כה פסוק ד
הם הדרכים הכוללים שבהם תנהיג את עולמך כגון הרחמים והחנינה ארך אפים ורב חסד, תודיעני למען אתנהג בהם, כמ"ש והלכת בדרכיו מה הוא רחום וכו', וארחותיך למדני הם הפרטים המתפרדים מדרך הגדול, שיתנהג ה' בעתים פרטים ובמקומות פרטים ובאנשים יחידים, וכן לדעת איך יתנהג האדם בעתים ובענינים

פרטיים שילוח לפעמים מדרך הכולל, כמו להתאכזר נגד רשעים ולהתגאות ולעוז כנגדם:
וכדומה שזה צריך לימוד

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף יז עמוד ב

ויעבר ה' על פניו ויקרא, אמר רבי יוחנן: אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, **מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור**, והראה לו למשה סדר תפלה. **אמר לו: כל זמן שישראל חוטאין - יעשו לפני כסדר הזה, ואני מוחל להם. ה' ה' -** אני הוא קודם שיחטא האדם, ואני הוא לאחר שיחטא האדם ויעשה תשובה. **אל רחום וחנון**, אמר רב יהודה: ברית כרותה לשלש עשרה מדות שאינן חוזרות ריקם, שנאמר +שמות לד+ הנה אנכי כרת ברית

Not a Trick Potion

עשרה מאמרות מאמר שביעי

מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח ציבור והראהו למשה [סדר תפלה] ואמר לו, כל זמן שישראל יעשו לפני כסדר הזה אני מוחל להם, עכ"ל. **והדבר קשה, שהרי** **אנו רואים שכמה פעמים אנו מזכירין י"ג מדות ואינם נענים. אלא אומרים** **הגאונים, כי כוונת 'יעשו לפני כסדר הזה', אין הכוונה לבד על עטיפת טלית,** **אלא שיעשו סדר המדות שלמד הקדוש ברוך הוא למשה, שהוא 'אל רחום** **וחנון', דהיינו מה הוא רחום אף אתה תהיה רחום וכו', וכן לכל הי"ג מדות,** **עכ"ל ראשית חכמה.**

Is Being Like Hahsem an easy Mitzvah?

פנים יפות שמות פרק לד

עוד אמרו שם שנתעטף הש"י כש"ץ אמר אם יעשו בני כסדר אני מוחל להם עוונותיהם. **ויש מפרשים דהיינו שיעשו ממש כסדר הזה** וכענין שאחז"ל [ספרי דברים יא, כב] **ללכת בכל דרכיו**, הוא רחום ואתה תהא רחום, ועוד אמרו [שבת קנא ב] ונתן לך **רחמים ורחמן [שם יג, יח] כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים:**

Challenges 2

a) Identifying the Midot

תוספות מסכת ראש השנה דף יז עמוד ב

שלש עשרה מדות - **אומר רבינו תם דשני שמות הראשונים הם שני מדות** כדאמרינן הכא **אני ה' קודם שיחטא לרחם עליו ואני מרחם לאחר שיחטא אם ישוב ה' מדת רחמים הוא ולא כאלהים שהוא מדת הדין עון ופשע וחטאה ונקמה הם נמנים בד' כדאית' ביומא בפ' שני שעירים**

b) Investigating Ourselves

עבודת ישראל ליקוטים לאבות פרק ד

איזהו גבור הכובש את יצרו. רצה לומר שצריך כל אחד להשגיח על יצרו, דהיינו במה שרגיל להכשילו, ולכבושו. לא כמו שהכסילים עושים שמשגיחים תמיד על רוע מדות חבירו ונחשב בעיניו כצדיק, ומי יודע אפשר הוא גרוע במדותיו מחבירו, **לכך אמר יצרו דייקא:**

A phenomenal Guide

See Tomer Devorah 1st Perek

The 13 Attributes of Mercy according to Sefer Tomer Devorah (Rabbi Moshe Cordevaro 16th Century)

By: Rabbi Scott Kahn – Yeshivat Yesodei Hatorah

1) **ה' ה' א-ל (מי א-ל כמוך)** - G-d is patient, tolerant, bearing insult, without withholding goodness from the offender.

We should be willing to overlook slights, and continue to help even those who cause us distress.

2) **רחום (נושא עון)** - Despite the fact that a person who sins creates a negative spiritual force ("העושה עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד"), that negative force is borne by G-d, rather than by the sinner, until the sinner eliminates it through repentance or afflictions.

We should have even greater patience than that mentioned in the previous מדה, and accept the person even if the results of his transgressions still remain in effect.

3) **והנון (ועובר על פשע)** - G-d cleanses the sinner Himself, without using any messenger.

TESHUVA IS THE GOAL

Accountability at x of rebelliousness

רד"ק תהלים פרק כה פסוק ז

חטאות נעורי ופשעי אל תזכר. ופירוש: אותם שבימי נעורים יקראו חטאות, שלא (ז) שלמה דעת האדם ואין שם פשע, כי הפשע הוא המרד. וכשיהיה האדם מזיד בבואו בימים מעשרים שנה ומעלה שהוא בדעתו, יקרא פושע, כי הוא מכיר ויודע ועובר המצוה, הרי הוא מורד באדון המצוה אותו. כחסדך זכר לי אתה, והתפלל על כולם שלא יזכור לו האל לא זה ולא זה, אלא יזכור לו חסדיו ויגמלהו כחסדו ולא כמשפטו. למען טובך ה', לא למעני אלא למען טובך וחסדך שאתה טוב וסלח

Who was first to repent? Reuven?
do a bit reuven

One sin arouses another?

בראשית רבה (וילנא) פרשת וישב פרשה פד
יט [לז, כט] וישב ראובן אל הבור, והיכן היה, ר' אליעזר ור' יהושע, רבי אליעזר אומר
בשקו ובתעניתו, כשנפנה הלך והציץ לאותו בור הה"ד וישב ראובן אל הבור, אמר לו
הקדוש ברוך הוא מעולם לא חטא אדם לפני ועשה תשובה ואתה פתחת בתשובה
תחלה חייך שבן בנך עומד ופותח בתשובה תחלה ואיזה זה הושע, שנאמר (הושע יד)
שובה ישראל עד ה' אלהיך

Rav from Shabbat Miketz

Reuben acting in a disrespectful manner toward their father in the Bilhah incident, their own respect for Jacob declined. While from the perspective of the deed itself Reuben's infraction was minor, the consequence of the deed was devastating. Reuben undermined Jacob's authority in his own household, and the ensuing loss of respect for Jacob by Reuben's brothers ultimately resulted in their proposal to kill Joseph. Reuben finally understood the full implications of his earlier actions, and therefore, immediately after hearing their threat to kill Joseph, he was taken up with his fasting and sackcloth. (Milpenarei Parav, pp. 308-309; Postan, unedited)

"Return to me that I may Return to you" (Zech 1:3)

הבא לטהר מסייעין לו, (שבת קד)

**** **3x's a Day - Tefilla Gets us there**

רמב"ן דברים פרק ל

וטעם כי המצוה הזאת - על כל התורה כולה. והנכון, כי על כל התורה יאמר (יא)
(לעיל ח א) "כל המצוה אשר אנכי מצוך היום", אבל "המצוה הזאת" על התשובה
הנזכרת, כי והשבות אל לבבך (בפסוק א) ושבת עד ה' אלהיך (בפסוק ב) מצוה שיצוה
אותנו לעשות כן. ונאמרה בלשון הבינוני לרמוז בהבטחה כי עתיד הדבר להיות כן.
והטעם, לאמר כי אם יהיה נדחך בקצה השמים ואתה ביד העמים תוכל לשוב אל ה'
ולעשות ככל אשר אנכי מצוך היום, כי אין הדבר נפלא ורחוק ממך אבל קרוב אליך
מאד לעשותו בכל עת ובכל מקום
וזה טעם בפיו ובלבבך לעשותו - שיתודו את עונם ואת עון אבותם בפיהם, וישבו
בלבם אל ה', ויקבלו עליהם היום התורה לעשותה לדורות כאשר הזכיר (לעיל פסוק ב)
אתה ובניך בכל לבבך - כמו שפירשתי (שם)

Being Straight is being Flexible

רד"ק תהלים פרק כה פסוק ח

טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך. לפי שהוא טוב וישר לא ימאס החוטאים, (ח)
אלא אם ירצו לשוב יקבלם ויורה אותם דרך הישרה

אלשיך על תהלים פרק כה פסוק ח

טוב וישר ה' כו'. יש אמרו כי טוב הוא לפנים מן השורה, וישר הוא השורה בלבד, אך (ח)
חכמינו ז"ל אמרו (עי' ב"מ טז ב) על פסוק (דברים ו יח) **ועשית הישר והטוב זו לפנים משורת הדין**

Humility & the move away from certainty

רד"ק תהלים פרק כה פסוק ט

(ט) ידרך ענוים במשפט. אותם הנכנעים ושבים מחטאם ידריכם במשפט, **יפתח להם דרך התשובה** ויכין לבם לדעת משפטי האל ודרכיו, וזהו:

The obligation to be Shomrim

רד"ק תהלים פרק כה

כל ארחות ה', כי כל דרכיו חסד ואמת, והם כל הדרכים אשר צוה בתורתו (י)
ללכת בהם הן חסד ואמת, אין בהן נפתל ועקש. לנצרי בריתו ועדותיו, לא
למעקשי נכונה שלא יוכל להכיר האמת. וכן הוא אומר (הושע יד, י): כי ישרים
דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופִשְׁעִים יכשלו בם. והחכם הגדול הרב רבינו משה ז"ל
פירש הפסוק הזה (מו"נ ג יב, ג) בהנהגת העולם. אמר: החכמים החשובים כבר
ידעו חכמת זה המציאות והבינוהו, כמו שביאר דוד ע"ה ואמר: כל ארחות ה'
חסד ואמת לנצרי בריתו ועדתיו, **אמר שהם אשר שמרו טבע המציאות ומצות**
התורה וידעו תכליתם התבאר להם צד החסד והאמת בכל, ולזה שמו
תכליתם מה שִׁכְּנוּ בהם מאשר הם אדם, והוא ההשגה, ומפני הכרחי הגוף יבקש
צרכיו ההכרחיים, לחם לאכול ובגד ללבוש מבלתי מותר

The World is better when Hashem's Ways is Known

אבן עזרא תהלים פרק כה

למען, כי רב הוא - אף על פי שהוא רב כדרך כי עם קשה עורף כי חטאתי (יא)
לך, **ויש אומרים למען אודיע שמך והנכון שידוע ששמך סלח**

The Sin still shakes him

רד"ק תהלים פרק כה

למען שמך ה', שנקרא שמך טוב וסלח, וסלחת לעוני, העון המיוחד שהוא (יא)
גדול מכל העונות שעשה, והוא עון בת שבע. אמר, אף על פי שביקשתי מלפניך
מחילה וסליחה על חטאתי ופשעי, על אותו העון אני שונה לך לבקש מחילה,
כי רב הוא

Man is led to right path if does right- Still Freedom of choice

אבן עזרא תהלים פרק כה
מי האיש - הוא הנכבד כמו וחזקת והיית לאיש והטעם **כי יראת השם תביאנו אל (יב)**
הדרך שיבחר בה

A Lonely Battle

אבן עזרא תהלים פרק כה

עיני - הנכון בעיני כי טעם מרשת רגלי תאות היצר הרע והנשמה נתפשת ברשת (טו)
התאווה וזה דרך משל ואם השם לא יעזרהו אין לאל ידיו לצאת מהרשע על כן הוא
יוציא
פנה - **כי הנשמה יחידה וככה הלב** וטעם עני בעבור חסרון כמו לעמוד כנגד (טז)
התאווה

The Lonely King**רד"ק תהלים פרק כה**

פנה אלי וחנוני כי יחיד ועני אני. **אף על פי שאני מלך ויש לי עם רב יחיד ועני (טז)**
אני, כי אינני בוטח ברב חיל אלא בגבורתך לבד. ועני פירושו נכנע, כמו (איוב לו, טו)
יִחְלַץ עֲנִי בְּעָנִי. כלומר, אף על פי שאני מלך איני מתגאה במלכותי, אבל אני שפל
ונכנע.

I represent all of Israel

רש"י תהלים פרק כה

כי יחיד ועני אני - **ועון רבים תלוי בי** ולנגדן אני יחיד לפיכך פנה אלי וחנוני כי (טז)
תפלתי צריכה לתשועת כל ישראל